

Zielona Góra, 20.07.2026 r.

Wnoszący petycję:

reprezentujący: własny interes / interes publiczny

MINISTERSTWO KLIMATU I ŚRODOWISKA
Departament Leśnictwa i Łowiectwa
Ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

PETYCJA

w sprawie podjęcia prac legislacyjnych zmierzających do rozszerzenia katalogu pojazdów uprzywilejowanych o oznakowane pojazdy Straży Leśnej oraz pojazdy patrolowo-gaśnicze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, a także o rozszerzenie katalogu środków przymusu bezpośredniego przysługujących Straży Leśnej o pojazdy służbowe

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. 2014 poz. 1195) zwracam się z wnioskiem o podjęcie inicjatywy legislacyjnej oraz działań zmierzających do nowelizacji obowiązujących przepisów prawa poprzez:

1. Rozszerzenie katalogu pojazdów uprzywilejowanych określonych w art. 53 ustawy Prawo o ruchu drogowym o oznakowane pojazdy Straży Leśnej podczas wykonywania ustawowych zadań służbowych.
2. Rozszerzenie katalogu pojazdów uprzywilejowanych określonych w art. 53 ustawy Prawo o ruchu drogowym o oznakowane pojazdy patrolowo-gaśnicze Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe biorące udział w działaniach związanych z ochroną przeciwpożarową lasów, w szczególności podczas dojazdu do pożaru, prowadzenia rozpoznania lub działań ratowniczo-gaśniczych.
3. Rozszerzenie katalogu środków przymusu bezpośredniego przysługujących funkcjonariuszom Straży Leśnej o możliwość wykorzystania pojazdu służbowego jako środka przymusu bezpośredniego na zasadach zbliżonych do rozwiązań obowiązujących w innych służbach realizujących zadania porządkowe i ochronne.

UZASADNIENIE

Straż Leśna jest umundurowaną i uzbrojoną formacją o uprawnieniach policyjnych działającą na podstawie ustawy o lasach. Do jej podstawowych zadań należy ochrona mienia Skarbu Państwa pozostającego w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, zwalczanie szkodnictwa leśnego, ujawnianie wykroczeń i przestępstw oraz ściganie ich sprawców.

Funkcjonariusze Straży Leśnej prowadzą działania o charakterze interwencyjnym, podejmują pościgi za sprawcami przestępstw i wykroczeń, współpracują z Policją, Strażą Graniczną, Państwową Strażą Pożarną oraz innymi służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne. Pomimo realizowania zadań mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo obywateli, ochronę środowiska i mienia publicznego, nie dysponują narzędziami prawnymi adekwatnymi do powierzonych obowiązków.

Szczególnie widoczne jest to podczas działań związanych z ujawnianiem oraz ściganem sprawców kradzieży drewna, kłusownictwa, nielegalne składowania odpadów, dewastacji infrastruktury leśnej, niszczenia przyrody czy umyślnego wzniesienia pożarów. W wielu przypadkach sprawcy wykorzystują do tych celów pojazdy mechaniczne do oddalenia się z miejsca zdarzenia, a czas reakcji służb ma kluczowe znaczenie dla skuteczności podejmowanych działań.

Brak statusu pojazdu uprzywilejowanego dla oznakowanych pojazdów Straży Leśnej utrudnia szybkie dotarcie do miejsca zdarzenia, prowadzenie pościgu oraz efektywne współdziałanie z innymi służbami. Skrócenie czasu reakcji mogłoby bezpośrednio przełożyć się na poprawę wykrywalności przestępstw przeciwko środowisku i mieniu Skarbu Państwa.

Na szczególne uwzględnienie zasługuje również kwestia pojazdów patrolowo-gaśniczych Lasów Państwowych. W związku ze zmianami klimatu, długotrwałymi okresami suszy i wzrostem zagrożenia pożarowego lasów, czas dotarcia do miejsca pożaru ma fundamentalne znaczenie dla ograniczenia jego skutków. Jak głosi maksyma: „Jeden ratownik w ciągu 15 minut przy pożarze lasu jest więcej wart niż stu strażaków po godzinie”. Pojazdy patrolowo-gaśnicze LP często mogą dotrzeć jako pierwsze na miejsce zdarzenia i rozpocząć prowadzenie rozpoznania, zabezpieczenia terenu oraz działania gaśnicze do czasu przybycia jednostek PSP oraz OSP.

Nadanie statusu pojazdów uprzywilejowanych pojazdom patrolowo-gaśniczym LP przyczyniłoby się do zwiększenia skuteczności systemu ochrony przeciwpożarowej lasów, a także ochrony życia i zdrowia obywateli, a także ograniczenia strat środowiskowych i ekonomicznych powstających na skutek pożarów.

Jednocześnie zasadne jest rozszerzenie katalogu środków przymusu bezpośredniego przysługujących Straży Leśnej o możliwość wykorzystania pojazdu służbowego. Obecnie

strażnicy Straży Leśnej posiadają uprawnienia do zatrzymywania i kontroli środków transportu oraz prowadzenia działań wobec sprawców czynów zabronionych, jednak nie dysponują środkami umożliwiającymi skutecznie przeciwdziałanie próbom ucieczki realizowanym przy użyciu pojazdów mechanicznych.

W praktyce działania Straży Leśnej prowadzone są na rozległych, często słabo dostępnych obszarach leśnych, gdzie sprawcy wykorzystują samochody terenowe, quady, motocykle crossowe oraz inne pojazdy służące do szybkiego opuszczenia miejsca zdarzenia. Brak możliwości wykorzystania pojazdu służbowego jako ŚPB znacząco ogranicza skuteczność realizowanych interwencji i stawia Straż Leśną w mniej korzystnej sytuacji niż inne formacje wykonujące podobne zadania ochronne.

Proponowane rozwiązania powinny być ograniczone wyłącznie do pojazdów oznakowanych, użytkowanych przez funkcjonariuszy i pracowników posiadających stosowne kwalifikacje, przeszkolenie oraz uprawnienia wymagane przepisami prawa. Korzystanie z tych uprawnień powinno następować wyłącznie podczas realizacji ustawowych zadań Straży Leśnej i ochrony przeciwpożarowej lasów, z zachowaniem proporcjonalności, konieczności i zasad bezpieczeństwa.

Wprowadzenie proponowanych zmian przyczyni się do:

- zwiększenia skuteczności ochrony lasów i mienia Skarbu Państwa,
- poprawy bezpieczeństwa funkcjonariuszy Straży Leśnej,
- zwiększenia wykrywalności przestępstw i wykroczeń leśnych,
- ograniczenia skutecznych ucieczek sprawców czynów zabronionych,
- usprawnienia współpracy z Policją, Państwową Strażą Pożarną i innymi służbami,
- zwiększenia skuteczności ochrony przeciwpożarowej lasów,
- ograniczenia strat środowiskowych i ekonomicznych powodowanych przez pożary,
- dostosowania przepisów do rzeczywistych zadań wykonywanych przez Straż Leśną oraz Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

Mając na uwadze powyższe argumenty, wnoszę o podjęcie przez Ministra Klimatu i Środowiska działań zmierzających do przygotowania stosownych zmian legislacyjnych w porozumieniu z innymi resortami.

